NAUJIENOS

Gr. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXVII — Price 25c — Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, April 29, 1980 — Nr. 81

VALSTYBĖS SEKR. C. VANCE ATSISTATYDINO

PABALTIEČIAI PASMERKIA AFGANISTANO INVAZIJĄ

TSRS Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui,
SNO Generaliniam sekretoriui,
Afganistaniečių tautai

ATVIRAS LAIŠKAS

1979 metų gruodžio 27 d. pasaulį sukrėtė žinia apie tarybinės kariuomenės įvedimą į Afganistaną.

Aiškinimai, jog tai įvykdyta prašant Afganistano vyriausybei pagal vadinamą draugystės ir bendradarbiavimo sutartį prieš užsienio agresiją, nepagristi. Amino vyriausybė negalėjo prašyti, kad tarybinė kariuomenė ją nuverstų, o Karmalio vyriausybės tada dar nebuvo. Jokia kita šalis nebandė įvesti kariuomenės į Afganistaną. Net Brežnevas, atsakydamas į Pravdos korespondento klausimus lapkričio 12 d., to neteigė. Tarybinės kariuomenės įvedimas prieštarauja 33-ais pasirašytai Tarybų Sąjungos sutarčiai su Afganistanu "Dėl agresijos apibūdinimo". Pagal 2-ą ir 3-ą šios sutarties straipsnius, bet kokių karinių pajėgų įvedimas yra agresija ir jokie ekonominiai ar politiniai argumentai negali jos pateisinti.

Pabaltijo valstybės taip pat turėjo panašias draugystės bei savitarpio pagalbos sutartis su Tarybų Sąjunga. 1940-ais į šias šalis taip pat buvo įvesta tarybinė kariuomenė, irgi pasiremiant tomis sutartimis. Todėl estų, latvių ir lietuvių tautos gerai žino tokių veiksmų tikslus bei išdavas.

Pasaulio visuomenė aiškiausiai pasmerkė svetimos kariuomenės įvedimą į Afganistaną. Generalinės asamblėjos rezoliucijoje 1980 m. sausio 15 dieną 104 valstybės balsavo už nedelstiną visos užsienio kariuomenės išvedimą iš Afganistano, ir tik 18 balsavo prieš.

Mes palaikome šią SNO Generalinės asamblėjos rezoliuciją ir reikalaujame, kad visa Tarybų Sąjungos kariuomenė būtų nedelsiant ir besąlygiškai išvesta iš Afganistano.

Pasirašė: Martas Niklus, Jonas Volungevičius, Algirdas Statkevičius, Vytautas Bogušis, Enas Tarto, Ivars Žukovskis, Juris Kukas, Liūtauras Kazakevičius, Zigmas Širvinskas, Vladas Šakalys, Leonora Sasnauskaitė, Leonas Laurinskas, Mečislovas Jurevičius, Jonas Šerkšnas, Jonas Petkevičius, Jonas Protusevičius, Romas Trakimas, Petras Cidzikas, Andrius Tučkus, Algirdas Masiulionis, Kęstutis Subačius.

1980 m. sausio 17 d.

ZIMBABWĖJE PRASIDĖJO BAISIOS ŽUDYNĖS

SALISBURY (UPI). — Zimbabwėje (Rodezijoje) prasidėjo linčo teismai, teroro veiksmai ir plėšimai. Runde kilties moteris linčo arba kengūrų teismo buvo pasmerkta mirti už raganavimą. Ji buvo užmušta. "Teismą" ir nužudymą organizavo dabartinio premjero Robert Mugabės partija — Afrikos patriotinio fronto tautinė unija. Jos penki nariai buvo sulaikyti.

Provincijoj linčo teismo buvo nuteisti plakti iki mirties du Abel T. Muzorewos partizanai už intymius santykius su vietine moterimi. Po teismo juos Mugabės partizanai sušaudė, tačiau jie buvo tik sužeisti, todėl gyvi pakasti. Sulaikyti keturi asmenys.

Šeštadienį Gvelo miestelyje buvo nušautas baltas policininkas, priimas pranešimą, kad į baltųjų namus yra įsiveržęs ginkluotas juodas partizanas.

Salisbury mieste du ginkluoti partizanai apiplėšė baltojo krautuvę, išnešdami prekių už apie $1,500 ir pluoštą pinigų. Savininką jie išsivedė į krūmus, išdūrė jam akis ir nupiovė liežuvį.

SOVIETAI TURI ATOMINIŲ GINKLŲ AFGANISTANE

NEW DELHI, Indija (UPI).— Press Trust korespondentas H. N. Kaul surinko ir paskelbė įvairias žinias apie Sovietų okupacinę kariuomenę Afganistane. Jis tvirtina, kad Sovietai atsiuntė į Afganistaną nenustaytą kiekį raketų su atominėmis sprogmenimis. Jų daugiausia yra 4 ar 5-kiose divizijose, esančiose parengties stovyje Irano pasienyje. Sovietų divizijoje yra apie 10,000 karių.

Kabule pastebėta taktinių raketų, nešančių savo galvutes iki 25 mylių. Tos galvutės gali būti atominės. Afganistane yra apie 80,000 sovietinių karių, kurie turi apie 5,000 šarvuočių ir šarvuotų automobilių. Apie 20,000 - 30,000 karių yra parengties padėtyje Afganistano pasienyje.

AMERIKOS VISUOMENĖ NERVUOJASI

Nelaimingai pasibaigusios Amerikos pastangos išvaduoti iš Irano grobikų rankų amerikiečius įkaitus sukėlė visame pasaulyje gerokai skirtingas interpretacijas. Kai dėl pačių JAV gyventojų, tenka pastebėti, kad visi pasidarė gana nervuoti, o tuo labiau, kad šis kraštas yra rinkimų karštligėje.

— Čikagoje taisomas Eden vieškelis, juo važiuojama tiktai dviem takais.

KALENDORĖLIS

Balandžio 29: Kotryna, Paulinas, Indrė, Sengailis, Vaitenis.

Saulė teka 5:52, leidžiasi 7:45.

Oras debesuotas, lis.

Valstybės sekretorius Cyrus R. Vance balsavo prieš pasiūlymą siųsti karius išlaisvinti Teherane laikomus amerikiečius, o dabar, kai operacija baigta, įteikė atsistatydinimo pareiškimą.

JAV LAIVYNAS IR PAKRANČIŲ SARGYBA GELBSTI KUBOS TREMTINIUS

KUBOS VALDŽIA ATSAKINGA UŽ NESAUGIĄ TREMTINIŲ EVAKUACIJĄ

WASHINGTON, D.C.— Amerikos kubiečiai suorganizavo žvejų laivus ir laivelius pervežti tremtinius iš Peru Respublikos ambasados Havanoje į Key West Floridoje. Pirmieji transportai atvyko laimingai, tačiau sekmadienio naktį kilo audra ir daugelis laivelių šaukėsi pagalbos, kai kurie siųsdami SOS signalus.

Viceprezidentas Walter Mondale sekmadienį tarėsi su grupe aukštų administracijos pareigūnų, kaip išvengti nelegalios ir nesaugios kubiečių imigracijos į Ameriką. Jis pareiškė, kad JAV mielai pasiųstų lėktuvus tremtinių pervežimui, jeigu tik Castro valdžia leistų.

JAV Laivynui ir Pakrančių apsaugos laivams įsakyta visais galimais būdais pagelbėti audros ištiktiems laivams bei tremtiniams. Sekmadienį Pakrančių apsaugos laivai ieškojo pabėgėlių ir laivelių audringoje jūroje tarp Kubos ir Key West. Gauti SOS signalai iš laivų su 200 ir su 20 tremtinių. Ieškodami jų ir palaikydami ryšį su laivu "Dilligence", trys Pakrančių apsaugos lėktuvai pažeidė Kubos teritorinių vandenų erdvę. Laivas "Dilligence" prie teritorinių vandenų rado apvirtusį 24 pėdų kruzerį, bet jo aplinkoje keleivių nesimatė. Viceprezidentas Mondale pakaltino Kubos valdžią ir jos prezidentą Fidel Castro už nesirūpinimą tremtinių saugumu. Nepagyrė ir Amerikos kubiečių už sudarymą mažų laivelių konvojaus nelegaliai imigracijai. Jis taip pat pareiškė:

— Jei Castro nori ištremti savo žmones, tai lai pradeda nuo drąsių kubiečių, laikomų Boniato kalėjime. Tie žmonės jau pakankamai prikentėjo už laisvę. Nuo jų paleidimo momento, mes turėsime paruoštus lėktuvus atvežti juos į laisvę.

Boniato kalėjimas yra Havanoje. Liudininkų pareiškimais, kai kurios jo celės yra taip perpildytos politiniais kaliniais, kad sunku atsisėsti ar atsigulti.

— AMERIKA NEVES JOKIŲ DERYBŲ DĖL LAVONŲ, - PAREIŠKĖ BRZEZINSKI

MULA CHOMEINI SIŪLO REIKALAUTI GRĄŽINTI AMERIKOJE ĮŠALDYTUS IRANO PINIGUS

WASHINGTON, D.C.— Amerika neves jokių derybų su dabartine Irano valdžia dėl dykumoje žuvusių JAV karių, — pareiškė saugumo tarybos pirmininkas Zbigniew Brzezinski.

Ameriką pasiekė žinia, kad Revoliucinės Islamo tarybos narys siūlo atiduoti JAV žuvusių Amerikos karių lavonus ir pareikalauti grąžinti Iranui Amerikoje įšaldytus Irano pinigus. Prezidentas Bani Sadr, grįžęs iš Kevi druskos dykumos šeštadienį pareiškė, kad amerikiečiai gali atsiimti Amerikos karių lavonus be jokių sąlygų. Tuo tarpu dabar vienas Revoliucinės tarybos mula pasiūlė reikalauti grąžinti Amerikos bankuose įšaldytas sumas. Tuo reikalu kilo gana aštrios diskusijos pačių iraniečių tarpe. Galimas daiktas, kad dabartiniu metu lavonų klausimą atidės.

ŽMONĖMS RODO KARIŲ LAVONUS

TEHERANAS, Iranas. — Irano kariai parvežė dykumoje rastus amerikiečių karių lavonus, juos sudėjo į karstus ir padėjo prieš Amerikos ambasadą. Sekmadienį šimtai iraniečių praėjo pro ambasadą ir pasižiūrėjo į karstuose gulinčius lavonus.

Aiškiai matyti, kad ambasadą ir toliau tebesaugo studentų grupė, kuri ginklų pagalba užėmė ambasadą, suėmė visus joje buvusius tarnautojus, suvarė juos į rūsį ir pralaikė virš 170 dienų. Tiktai Amerikos kariams atskridus į Kevi dykumą, vyriausybė nutarė ambasadoje buvusius amerikiečius išvežti, bet studentams įsakyta tebesaugoti ambasadą. Studentai nieko neįleidžia į vidų ir niekam neleidžia nieko išnešti.

Buvo pasklidęs gandas, kad amerikiečiai būtų suėmę visus studentus ir išsivežę suimtuosius, bet jiems nepavyko pasiekti Teherano. Nelaimė įvyko 200 mylių atstumoje.

KALINIUS IŠVEŽĖ Į TABRIZĄ, QOM

Oficialiai paskelbta, kad 50 amerikiečių, iki šio metų laikytų Amerikos ambasadoje Teherane, išvežė į kelias vietas. Tuo tarpu oficialiai paskelbta, kad įkaitai išvežti į Tabrizo kalėjimą ir į Kaspijos pakraštyje esantį kurortinį Qom miestelį. Ten mula Chomeini turi savo dvarą. Matyt, kad dabar visa ta apylinkė yra stropiai saugoma.

Tabrize dabartiniu metu yra didelis kalėjimas, kuriame bus laikomi amerikiečiai.

Tuo tarpu amerikiečiai nežino, kurie kaliniai buvo išvežti į kurį kalėjimą. Visi pastebi, kad pirmieji amerikiečiai išvežti į Rusijos pasienį. Manoma, kad ne visi amerikiečiai išvežti į tuos du kalėjimus.

RUSAI SIŪLO IRANUI PROTEKCIJĄ

Mula Chomeini visą laiką šmeižė ir niekino amerikiečius, o su rusais visą laiką palaikė draugingus santykius. Sovietų agentai visą laiką laisvai siautė Irane. Niekas jų nestabdė ir neklausinėjo. Jų siautėjimas buvo dar didesnis, kai amerikiečiai buvo uždaryti ambasados rūsyje. Amerikiečiams pabandžius išlaisvinti suimtuosius, Sovietų Sąjunga tuojau pasiūlė Iranui sustiprinti apsaugą ir duoti reikalingą protekciją. Iki šio meto dar niekas nieko nepasirašė, bet galimas daiktas, kad netolimoje ateityje tokią sutartį pasirašys.

ATŠAUKTA VIZA

MASKVA (UPI). — Atšaukus Sovietų pilietei Nadeždai Zacharovai išvykti į užsienį vizą, moteris paskelbė bado streiką, nors ji buvo ir nėščia.

Viza buvo atšaukta, kai liko tik 24 valandos prieš išskridimą iš Maskvos.

— Indianos kalėjimo kaliniai buvo paėjupę tris įkaitus, bet netrukus juos paleido.

— Washingtono vastijoje Seattle ir Takomos sritis smarkiai sukrėtė žemės drebėjimas.

NEPRITARĖ SUMANYMUI SIŲSTI JAV KARO JĖGAS Į IRANĄ

JAUČIA, KAD BRZEZINSKIO ĮTAKA DIDESNĖ, NEGU VALSTYBĖS SEKRETORIAUS

WASHINGTON, D.C.— Valstybės sekretorius Cyrus Vance sekmadienio vakare vykusiame posėdyje įteikė prezidentui Carteriui atsistatydinimo pareiškimą.

Kada saugumo taryboje buvo svarstomas klausimas apie JAV karo jėgų pasiuntimą į Iraną išlaisvinti suimtus amerikiečius, tai sekretorius Vance buvo vienintelis saugumo tarybos narys, balsavęs prieš karo jėgų pasiuntimą į Iraną. Tada prezidentui sekr. Vance aiškino, kad reikalai nepagerės net ir tuo atveju, jeigu nuvykusiems Amerikos kariams pavyktų suimtus amerikiečius išlaisvinti ir sveikus parvežti į Ameriką. Sekretoriui Vance rūpėjo geri abiejų valstybių santykiai, kad Amerikos veiksmai nepastumtų iraniečių į Sovietų pusę. Dabar sekretoriaus Vance baimė pasitvirtino.

Valstybės sekretoriui kitaip atrodo valstybės užsienio reikalai, todėl jam būtų labai sunku teisingai atlikti sekretoriaus pareigas, kai jis pats kai kur nepritaria prezidento vedamai užsienio politikai. Todėl jis ir prašė prezidentą atleisti jį iš sekretoriaus pareigų.

Be to, sekretorius Vance pastebėjo, kad į prezidentą dari didesnės įtakos Zbigniew Brzezinskio patarimai ir pasiūlymai, negu Valstybės sekretoriaus.

Sekretorius Vance perėmė Valstybės departamento vadovybę 1977 metais, kai prezidentas Carteris sudarė pirmąjį savo kabinetą. Sekretorius sutiko su pagrindiniais prez. Carterio užsienio politikos principais ir kelis metus dirbo kartu su prezidentu. Sekr. Vance saugumo taryboje buvo vienintelis, kuris nepritarė sumanymui siųsti Amerikos karo ekspedicijai į Iraną. Visi saugumo tarybos nariai pasisakė už jį, o sekr. Vance balsavo priešingai. Paruošiamieji darbai, matyt, buvo vedami, bet sekretorius Vance nebuvo apie tą darbą informuotas. Jis nieko neprisiminė apie Iranan nuskridusių nelaimę. Jis tik pastebėjo, kad jam būtų labai sunku ginti JAV užsienio politiką.

Prezidentas buvo pasižadėjęs skristi į Texas ir aplankyti ligoninėje gulinčius penkis sužeistus karius, dalyvavusius Irano ekspedicijoje. Be to, Texas valstijoje vyks pirminiai rinkimai. Prezidentas norėtų pasakyti kelis žodžius apie Irano reikalus. Prezidentas būtų norėjęs pasitarti su Vance, kai jis sugrįš iš Texas valstijos, bet žinia buvo paskelbta anksčiau.

Pasakojama, kad Valstybės sekretoriumi laikinai būsiąs paskirtas dabartinis pavaduotojas Warren Christopher arba gal net Zbigniew Brzezinskis. Dabartiniu metu p. W. Christopher buvo vienas sekretoriaus Cyrus R. Vance pavaduotojas. Jis buvo skiriamas svarbesniems klausimams nagrinėti. Paskutinė jo misija buvo Pakistane, aiškintis su prezidentu gen. Zia ir kitais pareigūnais.

ARMIJA TIKRINA HELIKOPTERIŲ APTARNAVIMĄ

WASHINGTON (UPI). — Po nepasisekusios misijos išlaisvinti įkaitus Teherano ambasadoje, JAV Armija tikrina malūnsparnių aptarnavimą bei jų gedimus. Operacijoje dalyvavo aštuoni malūnsparniai, bet dėl trijų avarijos, operacija buvo atšaukta. Visi jie buvo lėktuvnešyje Nimitz. Vienas jų nukrito ant Irano dykumoje stovinčio C-130 transporto lėktuvo. Avarijoje žuvo aštuoni kariai.

Tuo laiku dykumoje buvo smėlio audra, dėl kurios malūnsparnių jautriosios dalys bei įrengimai neveikė. Dviejų malūnsparnių pilotai pajuto galvos svaigimą. Jie pajėgė savo malūnsparnius nuvairuoti iki lėktuvo Nimitz, esančio už 500 mylių.

Į BALTUOSIUS RŪMUS VERŽĖSI AGITATORIUS

WASHINGTON, D.C. — Į Baltuosius Rūmus veržėsi agitatorius, norėjęs būtinai susitikti su prezidentu ir pasikalbėti. Pasirodo, kad jis nešėsi didelį ryšulį spaudos atsišaukimų.

Vyras neturėjo jokio leidimo sukinėtis apie Baltuosius Rūmus. Kai vienas policininkas jo paklausė pavardės, tai jis atsisakė pasakyti. Pavardė, girdi, nereikalinga. Policininkai jį nusivedė į šalį, už krūmų, kad iš gatvės niekas nematytų. Jam buvo liepta parodyti, ką jis ryšulyje turįs. Kai ir to atsisakė parodyti, tai atsirado dar du policininkai ir pradėjo patys žiūrėti, kas tame ryšulyje. Agitatorius nei nepajuto, kai buvo paguldytas ant žemės. Pasirodo, kad agitatorius norėjo įtikinti prezidentą, kad daugiau atkreiptų dėmesį į erdvės švarą ir į indėnų teises.

ZBIGNIEW BRZEZINSKI
National Security Affairs Adviser

Zbigniew Brzezinskis įtikino prezidentą Carterį siųsti karius į Iraną suimtiems amerikiečiams laisvinti.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

★

KUO GREIČIAU ATGIMKIME ŽMONIŠKUMUI

Tolimesnis žmonių kvailiojimas jiems brangiai atsieina. Kuo greičiau imkime tvarkytis su savimis asmenybėmis, tai tik tada patys laimingesni būsime ir artimui padėsime apsisaugoti nuo išnaudotojų.

(Dabartinio gyvenimo reikalavimas)

Žinokime, kad žmogaus išnaudotojų yra gyva galybė. Tik tu apsileisk su sava sveikata, ir nė nepajusi, kaip tau kelias odas nulups įvairiausi išnaudotojai. Žmogaus apsileidimo sveikatos reikaluose didžiausioji priežastis yra jo asmenybės sumenkimas, kitaip sakant — jo nusiteikimų - jausmų netvarka. Tikrai didelę nelaimę neša tiek mums tiek kitur besirandantiems žmonėms visapusiškos sveikatos stoka, ypač asmenybės sumenkimas. Štai tokia, rodos, pamaldi Portugalija, sava Fatima visame žemės rutulyje išreklamuota pasirodo labai nesveikai besielgianti: daugiau fatimiškoms statuloms, o ne žmoniškumui dėmesio kreipianti. Ji savu laiku kolonizavo kai kuriuos Afrikos žmones, pvz., Angolą. O kai Amerika ir kitos valstybės teisingai reikalavo iš Portugalijos suteikti Angolos gyventojams laisvę, Portugalija piestu stojo, aiškindamasi, būk tai jos vidaus reikalas. Vadinasi, nurijai svetimą obuolį — ir jau tavo vidaus reikalas. Tegul kiti džiaugiasi, kad tu dar anų šonkaulių savo vidaus reikalu nepavertei. Asmenybėmis nesveikiems Portugalijos vadams, nors ir labai pamaldiems, atrodo, kad užgrobus visai skirtingų papročių skirtingos kalbis, kultūros, istorijos, religijos ir kitokius žmones, nereikia skriaudos atitaisyti.

Ir taip elgėsi mūsų pamaldžiais laikyti portugalai. Jie tūkstančiais protestavo prieš Amerikos reikalavimą atitaisyti angoliečiams daromą skriaudą; jie net Amerikos atstovybės langus Lisabonoje išdaužė. Pagal pamaldžius, bet asmenybėmis menkus portugalus iešina, kad tegul kiti kitų ir pačių portugalų neskriaudžia, bet patiems portugalams tegul neįsako liaudis skriaudus angoliečius, nes kitaip, įsakinėtojams langai išbyrės. O juk, ar ne taip elgiasi visi kiti asmenybėmis — savais nusiteikimais nesveiki žmonės, visai neatsižvelgiant į jų tikėjimą ir netikėjimą į Dievą. Dabar už netikinčiųjų atsivertimą į Dievą, greičiausiai, portugalai meldžiasi, bet kas melsis už pačių portugalų atsivertimą pilnon sveikaton, kartu ir, žinoma, tikron krikščionybėn?!

Ne pamaidumas ar ateizmas, bet asmenybės sveikumas yra tikra vertybė

Panašiai elgiasi ir bedieviai, kai jie asmenybėmis sumenksta. Štai nekalta Lietuva, kaip mas pasakėčios ėriukas, pagrobtas asmenybe nežmoniško bedieviško vilko vien dėl to, kad atsiginti nepajėgė. Apie suteikimą Lietuvai bent kiek žmoniškumo asmenybe nesveikas bedieviškas vilkas nei kalbėti nenori.

Matom, kad net ir pamaldumas vienas, kaip ir netikėjimas vienas, be tinkamo asmenybės subrendimo, be žmoniško nusiteikimo yra nieko gero nežadantis dalykas.

Pirmiausia savą gryčią išsišluokime, o tik tada mėginkime kitiems padėti

Ką jau čia kalbėti apie svetimųjų nežmoniškus elgesius, kad ir mums patiems reikia kuo greičiausiai, medicinos-psichologijos mokslais besivadovaujant, dar moralės tiesomis sutvirtėjant, savoje asmenybėje spragas užtaisyti. Štai, medicinos mokslas turi davinių, kad tie žmonės, kurie per daug valgo trynių, sviesto, grietinėlės ir taukų, turi daug riebalų — cholesterolio kraujuje, ir tokie turi didesnę galimybę susirgti arteriosklerozė bei arteriosklerotine širdies liga. Dauguma žmonių tai žino, bet ar jie tvarkosi reikiamai? Kur tau! Jie, būdami asmenybėmis pasilpę, negali mokslo nurodytu vidurio keliu eiti, bet metasi į kraštutinumus. Žiūrėk, vienas tokių visai nevalgo riebalų ir tuomi pats sau kenkia. O kitas — tratina sau riebalus kaip tratinęs. Tuomi irgi sau nesveikatą prisišaukia. Abiejais klystkeliais eidami žmonės sau kenkia. Jų negerovėms įsisenėjus, net pajėgus gydytojas negali tokiems jų ligos atveju būti naudingas.

Nors vien riebalų kraujuje sumažinimas dar neapsaugo nuo visų arteriosklerozės komplikacijų, čia dar daugelis kitų veiksnių turi įtakos, bet yra įrodymu, kad riebalų perviršis turi ryšio su arteriosklerozės išsivystymu. Todėl vidurio valgyme užlaikymas — dieta arteriosklerozės gydymas yra pagirtinas dalykas. O kad sugebėjus tokio vidurio prisilaikyti — tinkama dieta arteriosklerozę gydytis, reikia pakankamai asmenybe subrendusio žmogaus, kuris tik vienas toks būdamas sugeba, kraštutinumų išvengdamas, reikiamos dietos laikytis.

Matom, kad tinkamam žmogaus gyvenimui yra būtina jo asmenybės tvarka — jo nusiteikimų žmoniškumas. Nepakanka, kaip matom, vien pamaldumo, vien bedieviškumo, vien pedagogiškų bei mediciniškų žinių ar vien įstatymų žinojimo. To neužtenka. Čia dar reikia visapusiškos sveikatos, ypač asmenybės tvarkos. Už tai nuo šiandien visi kaip vienas lietuviai pradėkime rūpintis svarbiausiu man ir tamstai dalyku: pilnu susveikimu, tai yra ne tik kūnu, protu, bet ir asmenybe sutvirtėjimu. Alvudas kaip tik ir eina pilnutinės sveikatos keliu. Junkimės visi į alvudišką veiklą. Šliekimės visi į kitus žmogaus gerove besirūpinančius lietuviškus būrius, kaip BALFas, kaip Lietuvos Dukterys, kaip skautai ar ALTa ir VLIKas. Tik darbus artimo gerovei atliktus visi imkime vertinti ir tik darbais kitam sveikatą didinančiais gėrėkimės. Nustokime nuolat kalbėję, darbų nesigriebdami. Ypač pensininkai prisiminkime, kad vien kalbėjimas visą dieną žmogų didžiai išvargina. Tie pensininkai, kurie darbo nesigriebia, sakydami, kad jau savo atidirbę, o dabar poilsiauja, bet visą dieną kalba, dargi labai garsiai, tegu vakare nedejuoja apie didelį nuovargį. Mat, kalbėjimas yra didžiai varginantis užsiėmimas. Todėl imkime kiekvienas save nagan ir pradėkime tik reikale atverti burną. Tada ne tik patys daugiau savo jėgų sutaupysime, bet ir artimui sava kalba taip neįgrisime. Malonu būti ramių žmonių draugijoje, kur vienas su kitu ramiai šnekučiuojasi ir netrukdo riksmu kitam susikaupti ar su kitu pasišnekučiuoti.

Pensininkai, rinkimės ištikimus draugus!

Už tai laimingi yra tie pensininkai, kurie įpranta laikraščius ir knygas skaityti, radijo klausosi ar televizijos žiūri. Kai žmogui knyga, muzika, gėlės ir darbais pagrista malda tampa neperskiriamais draugais, tai tik tokiam žmogui gyvenimas tampa laimingu, net gilios senatvės sulaukus. Meskime senas atgyvenas ir liaukimės savame kiaute lindėti per dienų dienas. Ryžkimės gimnastikuotis, judėti, krutėti, vaikščioti, dviračiu važinėtis, darže sukinėtis, darželyje lankystytis ir sergančiam artimui talkinti, sriubos jam išverdant, su juo kartu pasimeldžiant, jam baltinius išplaunant ar jo kambarį aptvarkant. Pagaliau, įsisenėjusios ligos apimtieji stenkitės žavėtis tyru oru, žalia pieva, pražydusia gėle, varnėno pavasariniu čiulbesiu bei asmenybe sveiko kaimyno aplankymu.

Visi grįžkime į normalų gyvenimą. Nuo tuščių kalbų eikime prie sau ir artimui naudingų darbų. Darbą laikykime palaima, o ne prakeikimu. Tik per pagal jėgas atliktas darbas yra žmogui didžiausias pasitenkinimas. Visi kitokie dirbtini džiaugsmo šaltiniai yra apgavystė. Netrunka žmogus nusiminti, kai jis pasitiki netikrais pranašais, kai jis pasiduoda dirbtinomis priemonėmis savo gyvenimą gerinti. Vidinis gėriui nusiteikimas žmogui užtikrina ramumą, vidinį džiaugsmą ir pasitenkinimą gyvenimu net gilaus pensininko amžiaus sulaukus. Atsiminkime, kad ne metų skaičius slegia žmogų, bet jo liguisti nusiteikimai — jo asmenybės menkumas neleidžia jam gyvenimu džiaugtis. Tat ir eikime prie laimingesnio gyvenimo per savų nusiteikimų gerais darbais skaidrinimą.

Pensininkui pirmiausia atliktini darbai

Niekam visi būsime verti, kai savos sveikatos neteksime. Tik žmoniški artimieji bei tikrai draugiški svetimieji mums nelaimėje talkins. Šiaip žmonės, įskaitant ir darbdavius, nekreips dėmesio į mūsų vargus. Mes jiems tol reikalingi, kol mūsų raumenys yra galingi jiems visokeriopai tarnauti. Dauguma čionykščių žmonių vien tik savimi rūpinasi. Todėl nesitikėkime kokios nors pagalbos iš dvasia n e s u s i t v a r k i u s i ų svetimųjų. Mums patiems reikia stiprinti savo sveikatą v i s o k e r i o p a i s mums prieinamais būdais.

Pirmiausia kiekvienas pensininkas privalo daug naudingų skysčių vartoti per visą savo gyvenimą. Ne ryt ar poryt, bet dar šiandien kiekvienas pradėkime išgerti iki trijų kvortų naudingų skysčių poroje. Jei Sibire būtume, tai prisieitų vandeniu pasitenkinti. Čia gyvendami mes galime gerti vaisių sunkas, valgyti vištienos ar kalakutienos buljoną, pasukas, rūgusį pieną, vaisių arbatą. Vaisiai ir daržovės, taip labai pensininkų pamirštos, turi grįžti ant pensininko stalo bent tris-keturis kartus dienoje.

Nuo dabar tegul prisiekia kiekvienas pensininkas, kad jis daugiau neturės kietų vidurių, nes pradės vartoti rupią pilnų grūdų duoną, ims gerti gausiai naudingų skysčių ir naudoti daug vaisių bei daržovių. Netaupykime, visi pensininkai, pinigų nepirkdami vaisių ir daržovių. Visų pirma sava sveikata pasirūpinkime, užuot vaikams pinigus palikę. Jie sveikai užauginti pakankamai jų apturi. Neatiduokime visas savas santaupas laidotuvių direktoriams. Žmonškai visuose reikaluose tvarkydamiesi, lengvai pajėgsime laimingais jaustis, net gerokai žilo plauko sulaukę.

Čionykščiai žmonės kalba apie auksinę senatvę. Tikrai, ji tokia galėtų būti, jei žmonės imtų laiku tinkamai savą sveikatą prižiūrėti. Koks ten auksinis amžius tokiam, kuris vos kapos metų sulaukęs jau savo vardo nežino, kuris iš vonios grįždamas savos lovos neranda, kuris ima pasitikėti kiekvienu apgaviku. Už tai, kol dar laikas, nebūkim paiki: savais darbais imkime remti savos sveikatos buvinę. Tada ir Dievas mums padės.

Išvada: Laiku pradėkime darbais remti savos sveikatos pagrindus. Tvarkykime savus nusiteikimus, savą asmenybę. Tik tada pensininkas galės laukti auksinių savo amžiaus dienų.

Pasiskaityti: Arthur Bernstein, M.D.: Intern's Manual Cook County Hospital.

* * *

VLIKO ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Prieš kurį laiką VLIKas atsiuntė tokias informacijas apie alkoholizmą pavergtoje Lietuvoje:

GELBĖKIME LIETUVĄ NUO ALKOHOLIZMO!

Atviras laiškas prof. dr. A. Marcinkevičiui

(Tęsinys)

Kas mano, kad pagal užimamą žemą savo padėtį visuomenėje, nieko negalįs, — labai klysta! Kiekvienas, kad ir paprasčiausias, neįtakingiausias žmogus, gali labai daug. Svarbiausia: suprasti, kad esi atsakingas, matydamas tautą varomą į kapą. Nieko daugiau nedarydamas, — jeigu visiškai atsisakysi svaiginamųjų gėrimų — padadysi labai daug: išgelbėsi save ir daug už save silpnesnių; laikui bėgant tikrai šitą patirsi.

Kai daugelis pasidarys abstinentais, kai visi kunigai, atgailaudami už savo ir pirmatakų ne gatyvų pavyzdį, priėmę blaivybės įžadus, karštai kovos prieš girtavimą, bejėgiai taps slaptieji agentai pastoti kelią šitam judėjimui.

Kad nerašytais nurodymais iš Maskvos trukdoma platinti blaivybę, aišku visiems, kas tik yra pabandęs tai daryti. Pavyzdžiui, Finansų ministerijoje dirbęs Statkevičius bandė suorganizuoti blaivybės judėjimą. Jis buvo uždarytas į psichiatrinę ligoninę. Visai neseniai Vilniuje buvo įsteigta komisija prie Ministrų Tarybos alkoholinių gėrimų apribojimui. Ši komisija dar nespėjo dorai pradėt dirbti, kaip atstovo iš Maskvos buvo su griausmu išsklaidyta.

Daugeliui žinoma, kaip elgiamasi su abstinentais kunigais, kurie, rodydami asmeninį pavyzdį, nebijodami jokių grasinimų, skelbia blaivybę, kelia žmonių dorovę. Jie nustamiami į gilius užkampius, kur maža žmonių.

Carinė Rusija buvo padariusi mirties nuosprenį Lietuvai. Nevalia buvo jokiuose raportuose vyriausybei paminėti nei Lietuvos, nei lietuvio vardo. Visiems žinoma: Lietuva privalėjo būti nutautinta per girtuoklystę ir su provoslavinimą.

Pagrindiniai švietėjai tuo metu buvo tautiškai susipratę dvasiškiai, ir jie didvyriškai vedė sunkų paspriešinimą, kuriame ryškia, šviesia žvaigždė iškilo tvirta vyskupo M. Valančaus asmenybė, tebešvečianti ir mums mūsų klastingiausios priespaudos naktyje. Slinko sunkūs dešimtmečiai. Dr. J. Basanavičius — tautos patriarkas — pažadino kovai ir inteligentus. Mirčiai pasmerkta tauta buvo išgelbėta.

Dabar sovietinė Rusija - aną carų mirties nuosprendį vykdo toliau ir kur kas klastingiau, žiauriau — laisvės, išvadavimo vardu ciniškiausiai tyčiodamiesi iš žmogaus. Per keturis dešimt mečius melu, teroru ir grasinimais išplėšę tikėjimą, nužmoginę, nugirdę žymią dalį tautiečių, pasiekė daugiau, negu anuo met carai per porą šimtmečių.

Jeigu tai neteisingas kaltinimas — tegu Maskva įrodo, kad taip nėra. Tegul sugrąžinta pilną religijos laisvę! Nuo to, kad žmogus bus doresnis ir blaivus, socializmas neturėtų griūti; ir Konstitucijoje nėra parašyta, kad socializmą žemėje įgyvendinti gali tik paleistuviai girtuokliai...

Tautai išbristi iš nužmogėjimo liūno gali padėti visų pirma išsireikalauta teisė laisvai išpažinti Dievą, įgalinanti tuo pačiu ir vaikus auklėti religine dvasia, nežiūrint, kokias visuomeninės pareigas žmogus kovžimtų.

Jeigu Maskva nėra Lietuvos klastingai pasmerkusi pražūčiai, tegul leidžia mums su alkoholiu tvarkytis taip, kaip mums būtina. Iš kolonializmo išsivadavę Afrikos [illegible] norėdamos gelbėti savo liaudį nuo pavergėjų tamsaus [illegible] da sausą įstatymą. Mums būtina, mažiausiai iš trečdalio tautiečių jėga atimti svaigalus. Privalo jie būti išgelbėti gyvenimui, o per juos ir negimusieji kūdikiai nuo fizinio ir dvasinio suluošinimo. Jeigu mes esame laisvi, tikri šeimininkai savo tėvynėje, kaip nepailstamai Maskvo šaukia savo ir mūsų pačių

(Nukelta į penktą puslapį)

ADELĖS DUOBLIENĖS SVEIKO MAISTO RECEPTAS

Adelė Duoblienė

SKLINDŽIAI SU JOGURTO PARŪGOMIS (blynai)

Prop.: ¾ puoduko ruginių, pilnų grūdų, m i l t ų (Stone ground 100% whole Rye Flour), ¾ puod. avižinių miltų (Stone ground 100% whole Oatmeal), ¼ puoduko kviečių daigų (Raw natural Wheat Germ), ¼ puoduko kviečių sėlenų (Unprocessed Bran Flakes), ¼ puoduko sojos miltų (Soy Flour), 2 puodukai jogurto parūgų, 2 kiaušinių baltymai, ¼ šaukštelio druskos.

Priedui: 1 puodukas sausos varškės (Dry curd cottage Cheese less than ½% Milkfat), ½ puoduko jogurto (savo gamybos ar Plain), ½ šaukštelio kmynų ar cinamono.

Darbas: Visus miltus, sėlenas ir kviečių daigus sumaišyti su parūgomis, mediniu šaukštu stipriai išsukti ir išplakti, pridengti ir šiltoje vietoje leisti per naktį rūgti.

Iš ryto sudėti druską ir išplaktus kiaušinio baltymus. Kepti. Kiekis: 24 sklindžiai (blynai).

Prie jų pasiduoda varškės, jogurto ar pasukų mišinys su kmynais ar cinamonu. Dalį likusios tešlos pridengus galima laikyti šaldytuve sekančiam sklindžių kepimui.

Pastaba: Lietuvių kalba vadinkime sklindžiais, nuo žodžio "sklinda". Blynai — nelietuviškas pavadinimas.

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

A public service of this publication and The Advertising Council.

Id yur node stuffed ub?

Get instant relief with BENZEDREX INHALER

nasal decongestant

Hamiltono choras "Aidas"

Montrealio savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva" metinis spaudos balius

Mūsų "Nepriklausoma Lietuva", kuri šįmet rudenį švęs savo gyvavimo 40 metų sukaktį, po prieš metus sunkiai susirgusio ilgamečio redaktoriaus Prano Paukštaitičo ir dabar dar tebeatostogaujančio, kaip ir banką "Litą", užviešpatavo moterys.

Kaip mūsų "Litą" valdo vienos miterys tik su vienu vyru pirmininku — anksčiau Juozu Bernotu ir dabar naujuoju Algiu Kličiu, taip "NL" redakcijoje su vienu vyru ("NL" bendrovės pirmininku Jonu Petruliu) laikraštį redaguoja: Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė su nuolatinėmis padėjėjomis — Nijole Bagdžiūniene, Gene Montviliene ir kita is iš šalies "NL" draugais-rėmėjais.

1980 m. balandžio 19 dieną šv. Kazimiero parapijos salėje buvo suruoštas neeilinis "NL" metinis spaudos balius. Koncertui buvo pakviestas iš Hamilton, Ont., Moterų choras "Aidas" ir solistas Rimas Strimaitis.

Choras "Aidas", susiorganizavęs prieš 10 metų, ilgus metus buvo vadovaujamas iškilaus mūsų muziko, solisto ir dirigento Vaclovo Verikaičio. Šiuo metu chorui vadovauja jaunas muzikas Jonas Govedas.

Per tuos 10 metų choras labai išgarsėjo, daug koncertuodamas lietuviams ir svetimtaučiams ne tik daugelyje Amerikos ir Kanados miestų, bet gastroliavo Europoje — Anglijoje, V. Vokietijoje ir Italijoje. Dainavo Pietų Amerikoje: Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje, Kolumbijoje ir Venecueloje. Išleido dvi plokšteles — "Baltos gėlės" ir "Keliaujame su daina".

"NL" bendrovės pirmininkas Jonas Petrulis teisingai prieš koncertą pasakė, kad tuoj pamatysime išgarsėjusio choro gražias kaip lelijas 28 lietuvaites, kurios mums šį vakarą dainuos.

Atsidarius scenos užuolaidai, mes tokias lelijas ir pamatėm: baltais sijonais ir žalsvomis elegantiškomis bliuzelėmis. Gaila, kad jos tokiomis lelijomis nepasiliko iki koncerto galo. Antroje koncerto dalyje pakeistos bliuzės ligomis raudonomis jau neatrodė lelijomis, greičiausia raudonomis aguonomis.

Pasigailėti teko dar ir to, kad pastatytas pianinas per patį vidurį prieš chorą, akompanavęs ir dirigavęs vadovas ne tik užstojo gražias choristes, bet būdamas toks garsus ir vietomis net triukšmingas, gerokai užslopindavo ne tik chorą, bet ir stovintį priešakyje choro solistą.

Nebuvo programų, o pranešimus per mikrofoną nevisada galima aiškiai suprasti. Tik atėjus namo perskaičiau "N. Lietuvoje" atspausdintą koncerto programą.

Didžioji pusė iš 16 dainų buvo okupuotos Lietuvos kompozitorių lengvojo žanro dainos ir R. Račiūno iš operos "Marytė" — Bernužėli mano, Fr. Schuberto "Upėtakis" ir Serenada. Ši ir kita serenada (E. Tiseli) buvo padainuota kartu su solistu R. Strimaičiu.

Pačio dirigento ir pradedančio kompozitoriaus J. Govedo modernišku stiliumi harmonizuotos keturios liaudies dainos: Beauštanti aušrelė, Ko liūdi berželi, pie Trys seselės (Karoso) prisidėjo ir J. Goveda labai ją atnaujindamas, padainuota choro su solistu ir ypač gale padainuota liaudies daina — Pasėjau dobilą, praskambėjusi labai efektingai moderniškoje harmonizacijoje.

Su solistu buvo dar padainuota labai žinoma, bet naujos harmonizacijos rūbais apvilkta, labai naujoviškai praskambėjusi Pamylėjau vakar (Nebuvo praneštas kompozitorius). Ši daina taip visiems patiko, kad išreikalauta ją pakartoti.

Nors choras 'Aidas' šįmet švęs savo egzistencijos dešimtmetį, bet, atrodo, nė viena dabar dainuojanti choristė prieš 10 metų dar nedainavo. Visos jos dar labai jaunos su labai gražiai skambančiais balsais, paklūsnios dirigento užmanytai interpretacijai. Ir nors ne taip jau lengva savo vadovo sunkiose, labai moderniškos krypties harmonizacijose išsilaikyti tonacijoje, dainavo drąsiai, net pačios pasiplodamos rankomis į taktą, dainuojamai vienai dainai.

Dirigentas ir kompozitorius Jonas Goveda kuria ir diriguoja savo jaunu, audringu temperamentu iki dramatiškumo ir atrodo nelabai duoda didelės reikšmės ploniems niuansams.

Gal kiek išradingai, sumodernintai šių laikų muzikai, kokią šiuo kartu girdėjome jo lietuviškose liaudies dainose, tokia interpretacija kaip tik ir tinka.

Solistas Rimas Strimaitis, atrodo, savo dainavime daro labai gerą pažangą. Jo tenoras lyrinis, užtenkamo stiprumo, gražaus tembro, gerai skambančiu aukštu registru, gerokai pasinešęs į dramatiškumą. Gaila tik, kad jis nieko nepadainavo vienas, o tik šešias dainas su choru.

Solistas R. Strimaitis, choras su savo dirigentu J. Govedu publikoje turėjo didelį pasisekimą. Po kiekvienos dainos labai daug su didžiausiu entuziazmu plota, šaukta bravo, valio. Bet buvo labai nemalonu, kai atsirado tokių vaikėzų, kurie ausis veriančiai net ir švilpė. Reikėtų tokius nekultūringus bernelius vieną kartą išmesti iš salės, kad Montrealo lietuviams nedarytų gėdos.

Kartą Vaclovas Verikaitis, koncertuodamas su tuo pačiu choru, tokiems mūsų švilpikams iš scenos pasakė: "Pas mus, Lietuvoje, švilpdavo tik piemenys laukuose, bet ne koncertų salėse".

Pasibaigus koncertui, choras gavo krepšį gėlių. Solistui, dirigentui, choro administratoriui Jeronimui Pleiniui, Eleonorai Siparienei ir kitiems koncerto rūpintojėliams buvo prisegtos gėlės.

Pirmininkas Jonas Petrulis, padėkodamas koncerto dalyviams už gražų menišką koncertą, susirinkusiai publikai (buvo daugiau 300 žmonių) pristatė dabartinę "N. Lietuvos" redaktorę Birutę Vaitkūnaitę-Nagienę, kuri savo ruožtu nuoširdžiai padėkojo tolimiems svečiams už koncertą, visiems į koncertą atvykusiems "N. Lietuvos" draugams ir visiems pasidarbavusiems, kad šis koncertas įvyktų ir pasisektų.

Poniai Birutei ir baliaus šeimininkei p. Kasperavičienei irgi buvo prisegtos gėlytės.

Pabaigoje buvi labai skaniai paruošta vakarienė, kurios metu buvo platinami loterijos bilietai ir šokta iki vėlyvos nakties.

Elzbieta Kardelienė

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

JURGIS JAŠINSKAS

UŽMIRŠTOS SUKAKTUVĖS

(Tęsinys)

ANTROJI LIETUVIŲ IŠEIVIŲ BANGA

Dėl antrosios lietuvių išeivijos į Ameriką bangos, kuri paprastai laikoma pirmine arba paprastine, tarp mūsų istorikų ir Lietuvos išeivija besidominčių kitokių profesijų lietuvių ginčų nėra, kadangi tos išeivijos dalyviai patys apie save yra palikę konkrečių liudijimų ir žinių. Nestokojame ir įvardijimų apie priežastis, dėl kurių toji banga net ištisus dešimtmečius skalavosi į Naująjį Pasaulį.

Tos bangos įsisiūbavimo pirmieji ženklai, apie kuriuos turime tikrų duomenų, pasirodė 1853 metais. O nuo 1863 m., po sukilimo prieš caristinę Rusiją numalšinimo, toji banga plačiausiai įsisiūbavo ir beveik viešnodu pločiu slinko per Atlantą į Amerikos žemyną iki Pirmojo pasaulinio karo pradžios (1914 m.), kuriam 1918 m. pasibaigus, vėl tęsėsi iki 1924 metų. Šitais metais atitinkamu įstatymu buvo įvesta visoms į Ameriką savo emigrantus išleidžiančioms valstybėms išeivių kvota. Toji kvota lietuviams buvo paskirta labai maža (tik 384 asmenys per metus), užtat tik nedidelis skaičius mūsų tautiečių ja galėjo pasinaudoti.

Kiek lietuvių nuo 1858 iki 1924 metų, nešamų antrosios išeivijos bangos, atvyko į Ameriką, tikslių žinių neturime, nes iki 1914 metų Amerikos Imigracijos biuras savo statistikoje lietuvių emigrantų skaičių paduoda tik nuo 1899 metų. Pagal tą oficialią statistiką iki 1914 metų Amerikoje buvo lietuvių vyrų ir moterų 252.594 asmenys.

Pačių lietuvių įvairūs šaltiniai nurodo tokius ateivių skaičius: "V. K. Račkausko (Karolio Vairo) surinktomis žiniomis, prieš 1899 m. bus atvykę apie 50.000 lietuvių; "Vienybės" 1924 metų Kalendorius tą skaičių pakelia iki 100.000; tuo tarpu gi kun. J. Žilinskis tvirtina, kad 1899 metais vien tik įvairioms draugijoms priklausę apie 275.000 lietuvių."

Jeigu priimti kun. J. Žilinskio apskaičiavimą, kad 1899 metais Amerikoje buvo apie 275.000 lietuvių, tai išeitų, kad iš viso iki 1914 metų iš Lietuvos atvyko apie pusė milijono žmonių. Daugiausia Amerikon atvažiavo 1907 metais, kai buvo nuslopinta (1905 m. prasidėjusi — J.) revoliucija."

"Amerikos gyventojų statistika (Census) 1950 metais nustatė šitokį mūsiškių skaičių šioje dalyje:

Lietuvoje gimusių	147.765
J. Valstybėse gim.	249.825
Iš viso	397.590"

(S. Michelsonas "Lietuvių išeivija Amerikoje" 13-14 psl.)

Šios išeivijos bangos atnešti į Ameriką lietuviai, dauguma nebūdami aukšto išsimokslinimo, bet darbštūs ir sąžiningi darbininkai, gaudavo sunkiausius darbus: ūkiuose (fermose), anglių kasyklose, skerdyklose, geležinkelių ir tiltų statybose ir pan. Be to, jie dažnai nukentėdavo nuo fanatikų airišių, kurie būdami patys į šį kraštą ateiviai arba čia gimę, pravardžiuodavo lietuvius "poliakais" ir įvairiose vietose juos užpuldinėdavo, visai be reikalo sumušdami. Tokie užpuldinėjimai dažnai kartodavosi ligi lietuviai pritrūko kantrybės ir prieš smurtininkų fizinius išsišokimus ėmė taip pat vartoti kumštinius atkirčius. Pavyzdžiui, So. Bostone, Ma., prie lietuvių bažnyčios sekmadieniais susirinkdavo airišių mušeikų būrys ir iš bažnyčios išeinančius lietuvius ne tik apspiaudydavo, bet ir sumušdavo. Lietuviai tarpusavyje susitarė tuos mušeikas pamokyti.

Vieną sekmadienį iš bažnyčios išeinančius maldininkus užpuolė airišiai smurtininkai ir pradėjo juos stumdyti. Tada susitarėlių lietuvių būrys palaido savo kumščius į užpuolėjus. Ne vienas tų smurtininkų gavo pauostyti letuviško kumščio skonio, o vienas airišis, gavęs smūgį į smilkinį, parkrito ir nebeatsikėlė. Jo namiškiai tam lietuviui iškėlė bylą teisme, apkaltindami jį žmogžudyste. Teisėjas, išnagrinėjęs įvykį ir apklausinėjęs eilę liudininkų, prasikaltusiam lietuviui bausmės nepaskyrė, tik patarė jam tuojau pasišalinti iš So. Bostono. Aišku savaime, jog kaltininkas tuojau iš Bostono pradingo, o smurtininkų užpuldinėjimai lietuvių maldininkų tuojau pasiliovė.

(Šį įvykį, gal niekur neužregistruotą lietuviškoje ano meto spaudoje, šio rašinio autoriui papasakojo jo brolis Petras, į šį kraštą atvykęs 1912 metais ir patsai viską asmeniškai išgyvenęs.)

Šiame laikotarpyje lietuviai ateiviai į Ameriką, nors ir sunkiausiomis sąlygomis užsidirbdami pragyvenimą, lankė jų pačių pastangomis įsteigtus įvairius švietimosi ir lavinimosi kursus, vakarines mokyklas, būrėsi į visokias draugijas bei klubus, organizavo chorus, vaidybos būrelius ir ruošdavo koncertus, pačių lietuvių parašytus ar iš kitų kalbų išsiverstus veikalus vaidindavo, steigė laikraščius ir leido knygas, neužmiršdami kai kuriose kolonijose įsteigti ir sporto klubų. Ne vienas lietuvis stipruolis yra pasižymėjęs ir amerikiečių tarpe sunkumų kilnojime, ristynėse ir bokse. Tokių pastangų ir pasiryžimo pasėkoje tos bangos lietuviai, ilgesnį laiką gyvendami šiame krašte, savo išsilavinimu ir apsišvietimu susilygino ir daugelis net pralenkė kitų tautybių ateivius ir net pačius nuolatinius šio krašto gyventojus. O jų vaikai, juodadarbių tėvų remiami, įsigijo aukštąjį įvairių sričių mokslą, po to patarnaudami ne tik saviems tautiečiams, bet ir įsijungdami į šio krašto mokslinį darbą, tuo žymiai praturtindami kultūrinį bei technikinį Amerikos lobyną.

(Bus daugiau)

ENERGY WISE

Limit use of diswasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Bum Lease!

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ..... dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

IMPORTANT NEWS FOR
BACKACHE SUFFERERS!
MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.

Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM gives you 50% more pain reliever per dose to relieve backache.
—To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy without a prescription than MOMENTUM Tablets. Take only as directed.

No. 79

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RŪPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2218

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LĖMĖ**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nevykęs bandymas išlaisvinti amerikiečius

Visi esame girdėję apie nevykusį Amerikos karo jėgų bandymą išlaisvinti 50 amerikiečių, iki šio meto laikytų Amerikos ambasadoje Teherane.

Prezidentas Carteris ima visą atsakomybę už nevykusį bandymą. Jis pareiškė, kad jis įsakęs lėktuvams skristi į Iraną ir bandyti išgelbėti suimtuosius. Kada Amerikos kariuomenės vadovybė įsitikino, kad nebus užtektinai garantijos išgelbėjimui atlikti, tai prezidentas įsakė visą operaciją atšaukti, o pats pasiėmė visą atsakomybę. Prezidentas taip greitai prisipažino prie nevykušios operacijos, kad Irano valdžios atstovai, gavę pirmus pranešimus apie prezidento Carterio įsakymą lakūnams atšaukti iš Irano karius savanorius, negalėjo tinkamai orientuotis. Pats Chomeini, penktadienį gavęs Amerikos radijo praneštą žinią, savo artimiesiems prasitarė, kad čia yra dar vienas Amerikos prezidento išmislas sukelti nerimą iraniečių tarpe. Panašiai galvojo ir prezidentas Bani Sadr. Jis pats sėdo į automobilį ir išvažiavo savo akimis pamatyti Amerikos lėktuvą ir malūnsparnį, paliktus nelaimės vietoje. Presidentas Bani Sadr, matyt, buvo geriau informuotas apie įvykius, todėl ir nepadarė tokio komentaro, kokį padarė Chomeini.

Bani Sadr, Prancūzijoje 6 metus studijavęs ekonomiją, priklausęs specialiam marksistų rateliui, kuris pagrindan savo gyvenimo filosofijos padėjo Markso ekonominius dėsnius proletariatui, grįžęs į Teheraną pareiškė, kad Ponas Dievas padėjo iraniečiams sunaikinti amerikiečius, sunaikino jų lėktuvą, o kelis amerikiečius sudegino viename malūnsparnyje. Bani Sadr manė, kad šitas pranešimas apie lėktuvo nelaimę bus naudingiausias iraniečiams. Chomeini, iš žinių patyręs daugiau apie nevykusią amerikiečių išgelbėjimo operaciją, tuojau pradėjo kviesti visus iraniečius kovon prieš Ameriką. Jis įsakė visiems iraniečiams būti pasiruošusiems stoti kovon. Jis kvietė jaunus ir vyresniuosius, vyrus ir moteris, sudaryti pačią didžiausią jėgą ir atmušti amerikiečius, sumušti juos ir ginti Iraną, jeigu amerikiečiai į jį veržtųsi. Jis nepamiršo niekinti prezidento Carterio už tokį žygį į Iraną.

Prezidentas Carteris pasiėmė atsakomybę už nevykusį bandymą, bet visi žino, kad prezidentas visame šiame reikale mažiausiai kaltas. Nespėjus komunistinei studentų grupei pagrobti ambasadą su visais dokumentais, prezidentas įsakė kariams imtis iniciatyvos išgelbėti suimtus amerikiečius. Visiems buvo aišku, kad valdžią pagrobęs Chomeini buvo nesukalbamas žmogus. Be to, iš pat pradžių buvo matyti, kad jis tarnavo Maskvos interesams. Daugelis iraniečių nenorėjo šacho, bet jie nenorėjo ir žiaurių žudynių, kurias sukėlė Chomeinio iš Paryžiaus parsivežta teroristų grupė. Ta Chomeinio agentų grupė paveikė studentus pagrobti Amerikos ambasadą Teherane ir tardyti suimtuosius apie JAV planus Irane ir kituose kraštuose.

Prezidentas Carteris atšaukė ekspediciją iš Irano. Jis prisiėmė visą atsakomybę. Kol nebus išspręstas įkaitų likimas ir nepagerės santykiai tarp Irano ir Amerikos, tol bus proga įvairiausioms kalboms. Vieni prez. Carterį niekins, kaip nevykusį prezidentą, o kitų kaltinimai nebus tokie griežti. Visi pripažįsta, kad prezidentas Carteris privalėjo ruoštis jėga išlaisvinti pagrobtus Amerikos diplomatus. Paruošiamieji darbai tęsėsi apie šešis mėnesius. Buvo parinkti kariai savanoriai iš visų ginklų rūšių. Iš viso buvo 240 Amerikos karių, pasiryžusių išgelbėti neteisėtai suimtus amerikiečius pačioje Amerikos ambasadoje.

Karius Irano dykumon nuvežė 6 dideli malūnsparniai (helikopteriai). Atrodė, kad šešių didelių karo mašinų turėtų užtekti. Bet vėliau buvo dar du paskirta, kad visas reikalas turėtų daugiau galimybių pasisekti. Pradžioje buvo apskaičiuota, kad didžioje dykumoje nusileidę amerikiečiai naktį nieko nesutiks, bet taip neišėjo. Netoli tos vietos, kur buvo nusileidę malūnsparniai, pravažiavo vienas didelis autobusas, naktį vežęs apie 100 keleivių Kevi dykuma. Amerikos kareiviai keleivius sulaikė, nuvežė prie nuošalyje stovėjusio Amerikos lėktuvo ir liepė laukti naujo pranešimo. Tuo tarpu įvyko Amerikos lėktuvo ir malūnsparnio nelaimė. Laivyno lėktuvas susidūrė su helikopteriu ir užsidegė. Visi malūnsparnyje buvę amerikiečiai žuvo liepsnose. Centro vadovybė, netekusi kontakto su kitais dviem lėktuvais, nutarė atidėti suimtųjų išlaisvinimą kitai progai, nes mechaninės kliūtys trijuose malūnsparniuose galėjo sukelti pavojų visai operacijai. Čia kilo koks neaiškumas, kuris privedė prie lėktuvo ir malūnsparnio nelaimės.

Ekspedicijai vadovavusi JAV kariuomenės vadovybė patarė prezidentui atšaukti įsakymą ir karius grąžinti iš Irano. Niekas nebuvo nušautas, nė vienam iraniečiui nepakenkta. Amerikiečiai neteko aštuonių karių savanorių ir penki sužeisti buvo atgabenti į JAV ligoninę.

Ne tik Chomeini, bet ir Bani Sadr apie šį žygį sužinojo iš prezidento Carterio pranešimo. Panašiai žinias patyrė ir Amerikos sąjungininkai. Labai pasipiktino Kanados premjeras, kad jis nebuvo iš anksto informuotas apie bandymą išlaisvinti neteisėtai Teherane sulaikytus amerikiečius. Visiems jiems labai nepatiko, kad jiems iš anksto nieko nebuvo pranešta. Antrojo pasaulinio karo patirtis mūsiškiams įrodė, kad panašiu atveju geriausia nieko nesakyti net ir draugams. Britų šnipai rusams pranešė daug paslapčių, tuo tarpu apie šį įvykį niekas nieko nežinojo. Iraniečiai apie įvykį patyrė iš Amerikos prezidento, kai jis viską atšaukė ir Amerikos lėktuvai jau buvo išskridę iš Irano.

Amerikos laikraščiai ir radijo komentatoriai pasakojo, kad Bendrosios rinkos valstybės buvo labai pasipiktinusios prezidento Carterio žingsniu siųsti gelbėjimo ekspediciją, bet paaiškėjo, kad tas pasipiktinimas nebuvo toks didelis. Susirinkusieji ministeriai atskyrė Afganistano pavergimą nuo bandymo išgelbėti Amerikos diplomatus iš komunistinių studentų grupelės. Susirinkę ministeriai pareiškė užuojautą prez. Carteriui, pareiškė, kad pritaria jo politikai Afganistano klausimu ir rengiasi šioje srityje ir toliau remti prezidento Carterio politiką. Nevykęs bandymas išgelbėti amerikiečius nesuskaldė sąjungininkų. Suvažiavusieji ministeriai nesmerkė prezidento dėl įvykusios nelaimės Irano dykumoje. Susirinkusieji užsienio reikalų ministeriai nutarė ir toliau remti prezidento Carterio politiką Afganistano ir Maskvos olimpiados reikalu.

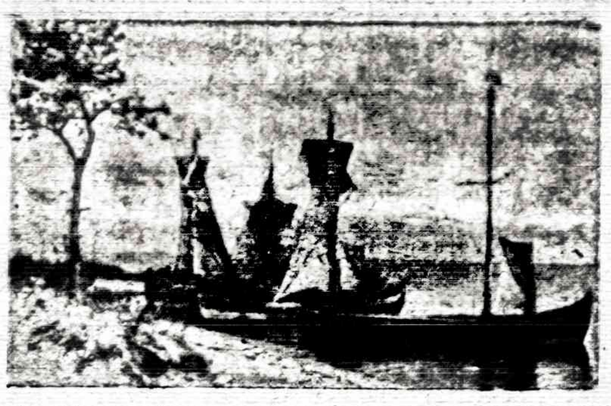

A. SVILONIS

Tamsus Juozo Gailos veidas VLIKo šešėliuose

II

Juozas Gaila turi malonumą Reformuotą LB-nę niekinti, pravardžiuoti "reorgų" vardu. Matyt, jis nežino, kad tokia žodžių daryba yra naudojama mūsų okupanto. O, be to, koliotis, pravardžiuoti nėra garbingas dalykas, nes tai liudija stoką inteligencijos, kitais žodžiais tariant — dvasinės kultūros stoką. Taip elgiasi ir mūsų tautos okupantas, kuris kolicja ir pravardžiuoja visus tuos, kurie ne su juo. Bet ar garbinga buvusiam JAV LB-nės pirmininkui įsisavinti pavergėjo būdą niekinti kitus?

Atsiliepiant dėl Juozo Gailos minėtų reportaže pasisakymų reikia iš esmės pasisakyti, ypač dėl jo iškeltų VLIKo seime matytų "šešėlių". Jis skelbia, kad VLIKas yra reorganizuotas "reorgams" būdingomis priemonėmis. Todėl jo pirmininku buvo išrinktas dr. K. Bobelis. O jis neturėjo būti išrinktas, nes, būdamas ALTos pirmininku, pasižymėjo nepaykanta Liet. B-nei. Dr. K. Bobelis įkūręs "reorgus" ir kartu su gudelinėmis Naujienomis skaldęs visuomenę. Jau šios trumpos jo reportažan įvadinės įžangos būtų pakankamas pagrindas pasakyti, kad šis žmogus nejaučia jokios moralinės atsakomybės, kai jis skleidžia netiesą ir klaidina visuomenę, niekina VLIKo pirmininką. Be to, jis niekina ALTos pirmininko dr. K. Šidlausko ir Naujienų redaktoriaus M. Gudelio sveikinimus VLIKui.

Rašo taip: "Jei tai galima pavadinti sveikinimais, tikrai jie nedarė garbės seimui". Ar toks jo pareiškimas neliudija, kokia jo širdyje yra įsišaknijusi didelė neapykanta ne tik R LB-nei, bet ir ALTai bei Naujienoms? Jis nutyli ir nepaaiškina, kodėl minėtų asmenų sveikinimai nepadarė VLIKui garbės. Taigi, tenka klausti, ką tokie jo pikti pareiškimai reiškia ir ko jis jais siekia. Juk kalbant apie jo minimus "reorgus", jau seniai spaudoje buvo paskelbta, kad juos įkūrė Juozas Gaila, atvykęs Ciceron. Jis gali tuo ir didžiuotis, nes tai jo "nuopelnas", kuriuo jis pirmininkaudamas pasitarnavo JAV LB-nei.

III

Jo išmone, dr. K. Bobelis pasižymėjo trumparegiškumu ir aklu paklusnumu JAV vyriausybei. Toks jo paklusnumas yra negeras. Kodėl? Ar tai trumparegiškumas, jei daktaras prisitaiko prie Amerikos politikos tiek, kiek mūsų laisvės kovai naudinga? Mes žinome, kad šiandien pasaulyje yra dvi galybės: Washingtonas ir Maskva, ir pasaulio didesnių ar mažesnių valstybių valdžios gravituoja į Washingtoną arba į Maskvą. Noriu Juozą Gailą paklausti, į kurią šiandien iš šių galybių mūsų veiksniai turėtų gravituoti? Mums visiems aišku, kad tik į Washingtoną. Bet, matyt, Juozui Gailai neaišku. Mat, esant netrumparegiui patiktų, kad dr. K. Bobelis gravituotų ne į Washingtoną, o į Maskvą. Tai bent plataus masto LB-nės "politikas"...

Jis prisimena daktaro kelionę į Formozą, tikslu ten ieškoti mums draugų. Matyt, Juozas Gaila dar iki šiol nežino, kad tuo laiku JAV santykiai su Formoza buvo kitokie. Deja, iškilo naujos aplinkybės, Amerikos politika pasikeitė, ji pakrypo į Kiniją. Bet ar mes turėtume parodyti kumštį Kinijai, būti bloguose santykiuose su didžiąja Kinija? Aišku, to norėtų tik mūsų tautos okupantas. Argi mūsų veiksniai neturėtų rūpintis, kad mums ir Kinija būtų drauginga? Nejaugi Juozas Gaila būtų patenkintas, jei jie atgręžtų jai nugarą, ypač tada, kai jos aukštieji valdžios atstovai prisimena Baltijos valstybių pavergimą?

Argi daktaras K. Bobelis padarė nusikaltimą, o tuo pačiu VLIKą aptamsino "šešėliu", kai JAV Valstybės departamento vadovai taktiniais sumetimais įtaigojo nekelti triukšmo, nes jie numatė, kad tai gali pakenkti Simo Kudirkos išvadavimui. Nejaugi Juozas Gaila ir tai skaito VLIKo "šešėliu"? Tiesa, tokius "šešėlius" tegali matyti tik toks žmogus, kuris turi labai menką politinę išmintį, kokią parodė ir Juozas Gaila savo reportaže.

(Bus daugiau)

NIEKAS IRAKO VALDŽIOS NEVERTĖ

BAGDADAS, Irakas. — Irano radijas kelis kartus pranešė žinią, kad Irako prezidentas Sadam Hussein perversmo metu buvo nušautas.

Irako vyriausybė savo ruožtu pranešė, kad ten niekas vyriausybės nebandė versti ir niekas nesužeistas, niekas prezidento nenužudė.

Bagdado radijas negali suprasti, iš kur Teheranas galėjo gauti žinią apie perversmą Bagdade ir prezidento nušovimą. Tik nesveika vaizduotė gali paskleisti tokius nepamatuotus gandus.

— Krašto apsaugos sekretorius H. Brown patarė prezidentui Carteriui baigti bandymus išlaisvinti amerikiečius Irane.

— Good Year bendrovė gavo $10 milijonų užsakymą balonams gaminti.

— Policija ieško dviejų iraniečių, kurie sakėsi vežę Amerikon kaviarą, bet tikrumoje vežė narkotikus.

J. KUČINSKAS

KELIONĖ Į ROMĄ

(Tęsinys)

Kiek susitvarkę, pradėdam turistinę kelionę po Romą. Seselės iššaukia taksi, kuris mus veža į Šv. Petro baziliką, pakeliui parodydamas Kolizėjų ir kitas miesto senienas. Išlipę bazilikos aikštėje, stebimės to pastato didingumu, jo grožiu bei meninėm vertybėm. Dairomės po aikštę, kuri yra liūdininkė svarbių istorinių įvykų. Žvelgiame į balkoną, iš kurio žymūs Popiežiai siuntė savo palaiminimą miestui ir pasauliui. Mūsų viešėjimo metu, Popiežius išsėjosi savo vasaros rezidencijoje, nes jo sveikata buvo gana silpna, todėl, balkone jis nepasirodė ir mūsų nepalaimino.

Įžengę į bazilikos vidų, mes pasijutom, jog ne šventykloje, bet meno muziejuje esame. Kiek čia grožio, kiek čia praeities, kiek čia istorijos. Kiek daug aukso ir kitų vertybių čia sukrauta. Visa tai rodo, jog senovėje Dievo garbei nepagailėta nei turto, nei darbo, nei talento.

Apdėjom lietuvių koplyčią. Ji buvo užrakinta grotomis, bet pro grotų tarpus buvo galima kai kas pamatyti. Retkarčiais įleidžia turistus ir į koplyčio vidų, bet tik gidui vadovaujant. Ten daug tokių koplyčių yra. Geriausią įspūdį mums padarė lietuvių ir lenkų koplyčios. Lenkų koplyčia gal kiek perdaug perkrauta visokiais ornamentais bei paveikslais, o jų erelis kyšo beveik kiekvienoje matomoje vietoje. Lietuvių koplyčia yra daug kuklesnė, nieko bereikalingo ten nėra, o paveikslai ir ornamentai gana meniški. Prie pat durų viduje matosi ranka užrašyti šie žodžiai: "Marija, Gelbėk Mus".

Sekančą dieną kun. A. Jonušas suorganizuoja mums ekskursiją į Capri salą. 7 val. ryto prie Vila Lithuanica (taip kartais vadina lietuvių kolegiją) sustoja ekskursinis autobusas, paima mus keturis ir nuveža į surinkimo punktą. Čia įsėda dar 40 įvairių tautybių kaleivių, atsiranda gidas, kalbąs keturiomis kalbomis, ir mūsų autobusas pajuda Neapolio link. Nuo Romos iki Neapolio yra 190 kilometrų. Kelias geras — greitkelis toks, kokius randam Amerikoje. Tuojau už Romos matosi gana derlingos dirvos. Tai ugnikalnių lava. Čia auginamos vynuogės ir pomidorai. Važiuojant vis tolyn, dirvos ima prastėti. Pasirodo kalvos, apaugę alyvos medžiais. Alyvmedžiai yra pilkos spalvos, todėl visos kalvos aplinkui pilkuoja. Arčiau Neapolio žemė darosi vėl derlingesnė, kur auga pomidorai ir pipirai. Kalvelėse matosi pyčių ir kriaušių sodai.

Mes važiuojam šeštadienį, todėl trafikas gana didelis. Savaitgaliui visi bėga iš Romos prie ežerų, marių ar kitų ramesnių kampelių, norėdami pailsėti nuo didmiesčio triukšmo. Kiti pradeda savo atostogas ir skuba į savo kilmės kaimus, kur jų laukia tėvai, broliai, seserys ir kiti giminės. Juos ten vilioja nesudrumsta gamtos ramybė bei jos grožis. Tokiomis dienomis vairuoti mašiną reikia didelio patyrimo. Mašinos lenda iš visų pusių, nežiūrėdamos kam priklauso pirmenybė. Reikia būti vairuotojui akrobatui, kad išvengtum susidūrimo. Nors italai yra gana geri vairuotojai, bet automobilių avarijų ir ten daug pasitaiko.

Pasiekę Neapolį, persėdam į didžiulį laivą, kuris veža mus į Capri salą. Kelionė trunka 1 val. ir 20 min. Jūra rami, vanduo mėlynas, o tolumoje matosi gražios salos ir šiurkščių bei spalvotų uolų kontūrai. Tai Capri sala. Ji dainose apdainuota, dailininkų pamėgta ir turistų gausiai lankoma. Nuo laivo denio matosi gražus vaizdas į žalumynuose paskendusį Neapolį. Prieš išsikeliant į salą, laivas dar veža apžiūrėti t.v. Mėlynųjų Grotto. Didysis laivas sustoja jūros vidury, čia keleivius susodina į mažesnius laivelius, talpinančius po 40 žmonių, ir veža prie grotto. Privažiavę arčiau prie jų, dar kartą persodina į visai mažus laivelius, kur telpa tik 3-5 žmonės, ir veža į pačias grotto. Įvažiavę į vidų, atsiduriam uolų apsuptame apvalios formos lyg ir ežere, kurio vanduo žydrai mėlynas, o uolų sienos apkibę įvairių formų bei spalvų kristalais. Viduje rezonavimas labai geras ir laivininkas dainuoja mūsų moterims serenadas apie meilę, apie Capri ir jos didybę, apie Sorrento grožį ir jo linksmąsias mergeles. Jo dainos garsas nuskamba toli vandenų platybėmis.

Žinoma, mūsų moterys, po tokių gražių dainų, jam tipsų nepagailėjo. Jeigu kas nors tipso nedavė, tai irklininkas pats paprašė. Visgi vienas ispanas ir prašomas nieko jam nedavė, bet irklininkas italas nedrįso su ispanu ginčytis. Apvažiavę visą urvą, vėl grįžtam į savo laivą. Gi mažojo laivelio vairuotojas vėl sodina kitus keleivius, vėl veža į grotto, vėl dainuoja serenadas, vėl prašo tipsų ir taip tęsiasi nuo ryto ligi vakaro. O turistų tūkstančiai kasdien vis atplaukia pažiūrėti šių grotto.

Kas gi yra tos Mėlynosios Grotto ir kokia jų istorija? Tai yra nedidelis dangaus mėlynumo ežeras, apsuptas iš šonų ir iš viršaus įvairiaspalvių uolų, į kurį galima įplaukti tik per siaurą angą esančią uoloje. Saulės spinduliai, prasiveržę pro siaurą angą, vandenį nuspalvina žydrai mėlynai, o uolų sienas ir ant jų susitelkusius kristalus nudažo įvairiaspalvėmis varsomis. Daug yra prirašyta apie tų urvų susidarymą, daug legendų apie jas sudėta, daug gražių fantazijų apie jas sukurta.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Viešpats Jėzus daug kartų prisiminė mokytiniams apie savo antrąjį atėjimą. Todėl mokytiniai norėjo žinoti kada, kokiu būdu ir ką Viešpats darys sugrįžęs ant žemės. Jie norėjo žinoti kada jis įsteigs žemėje žadėtąją dangaus karalystę. Jie suprato, kad jo antrasis atėjimas turėjo įvykti pabaigoje šio pasaulio. Todėl jie davė Jėzui klausimą, "Koks bus tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas?" Mat, Jėzus yra pasakęs, kad jam yra duota visa galybė danguje ir žemėje, todėl jis nebesugrįš kaip paprastas žmogus, bet kaip garbingas karalių Karalius ir valdovų Viešpats, su didele garbe ir galybe. Jis juk ateina karaliauti tūkstantį metų, prikelti mirusius ir daryti teisingą teismą, nubausti piktadarius ir atsilyginti gerą darantiems. Jis suvaldys ir nuramins besiginčijančias ir kariaujančias tautas ir įsteigs žemėje ramybę, taiką, vienybę, laisvę, lygybę, laimę ir suteiks paklusniems amžinąjį gyvenimą.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8006

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5147
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Įdarytas trec.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Londra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 51th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. pančiakos. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
4500 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5064

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

VLIKO ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

(Atkelta iš 2 psl.)

lūpomis visam pasauliui, tegul leidžia mums ir tautos blaivinimo darbą vykdyt pagal mūsų nuožiūrą.

Padėtis yra daugiau negu grėsminga. Jeigu atsakingieji ne reikalaus tautai teisių gyventi — jų nepasiūlys tie, kuriems reikia, kad Lietuva mirtų. Laikas nubusti iš silpnadvasiškumo ir vaikiškos baimės.

Iš visų: švietėjų, pedagogų, kunigų, mokslininkų, meninin-kų, visuomenininkų — iš visų laukia asmeninio kėlimosi ir Tautos gelbėjimo Lietuvos motinos ir tėvai, saugantys ištikimybę šeimos šventumui, raudantys dėl Tėvynės ateities — vaikų likimo.

Pažadinkite savyje neišmatuo jamą žmogaus galią ir tauta bus prikelta iš kapo, išvesta iš girtavmo liūno, kur parpuolusi jau dešimtmečiais murdosi. Niekas negali mums atimti teisės išsitiesti ir į nuostabų pasaulį žiūrėti blaiviomis Dievo vaikų akimis!

Tėvai

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

Upytės Draugiško klubo narių susirinkimas įvyks penktadienį, gegužės 2 d., 1 val. popiet Anelės salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

A. Kalys

Brighton Parko Lietuvių Moterų klubo narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 1 d., 1 val. popiet Anelės salėje, 4500 So. Talman Ave. Narės prašomos atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus ir vaišės.

E. Strungys, sekr.

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

Sargybos bokštas Kauno miesto sodelyje

KETURAKIO, AMERIKOS PIRTYJE AUTORIAUS, ATSIMINIMAI

(Tęsinys)

Dėl to radosi pažinčių; pradėjo to pat radosi pažinčių; pradėjo lankytis draugai, bendramoksliai, mokytojai, klebonai ir net profesoriai; juos tekdavo pavaišinti; be to, prie vienturtės ėmė lankytis piršliai, tai, kaip pasakodavo, nors ūkyje daug ko priaugindavo, priskersdavo ir prigamindavo, tačiau tas viskas vien svečiu vaišinimui ir klierikų bei vienturtės lepinimui susivartodavo, gi sunkiausią darbu naštą ant pečių nešusiem Simonui tekdavo juoda duona, barščiai ir tik šventėmis koks geresnis kąsnis.

Pažymėtina, kad tik atsiradus šeimoje mokiniams, ypač klierikams, pasireiškė ir jos lenkinimas, pirmoje eilėje sulenkinant pavardę: kaip vyresniojo mano dėdės Antano, taip vėliau ir jaunesniojo Vinco pavardė Seinų dvasinėje seminarijoje iš "Vilkutaitis" pakeista į "Wilkutovski", ir tas seiniškių lenkomanų buvo daroma gryna sąžinė, su pasigėrėjimu ir pasididžiavimu. Be abejo, tie išgamos tarėsi net labai garbingai darą: anot jų, chloną chamą padarą sau panašiu "žmogumi", atseit "tikru žmumi". Jų apsnūdusios sąžinės dar nešaukė jų atgailauti ir aptukusios širdys neįspėjo dėl tokio judos darbo. Ir ko benorėti: ir jie patys kitų buvo tokiais padaryti — iš Miškelio — Miškel, iš Bukoto — Bukaty, iš Valaičio — Wollovic, iš Senkaus — Senkokovski ir t. t.

Seniai tas prasidėjo. Prasidėjo tada pat, kada Lietuva savo jau gan nukaršusius dievus iškeitė ne į tikrąjį, universalųjį Dievą, bet kažkokį lenkiškąjį poną dievą, tik vien lenkiškai suprantantį ir nepakenčiantį viso, kas ne lenkiška. Bent taip anuomet mokino to pono dievo tarnai — kunigai. Ir kiek daug dėl to Lietuva nustojo, kiek prarado... kas besuskaitys... kas besugrąžins?...

Taigi, kaip jau sakiau, lenkiškasis "ponas dievas" savo žalingą dėmesį buvo nukreipęs ir į Gulbiniškius, į mano tėviškę. Gal jo įkvėpti, pas mano tetą Pranciškę ėmė lankytis lenkiškieji piršliai, matyt, kažkur nuo Seinų krašto; tačiau jie savo lenkiškumu Gulbiniškiuose nei simpatijų, nei pagarbos neįgijo; priešingai: jie savo lenkišku pasipūtimu, vidine tuštuma bei menkyste čia tik pajuoką pelnydavo ir nieko nepešę išsidangindavo. Apie juos net anekdotus pasakodavo: sako, vienas tokis pasipūtėlis, šeimininkų gerai pavaišintas, jau iš kiemo beišvažiuodamas, panoro jį išlydinčiųjų akivaizdoje savo gana menką, nukarusia galva, kumelaitę pasmaginti; tačiau, jam tik smarkiau vadelėmis timptelėjus, kumelaitė ne tik kad galvos nepakėlė, bet nuo netikėtumo jos kojos kiek sukrypo, ir ji, lygsvaros netekusi, visiškai pargriuvo... Ir dabar būki, žmogau, tokis santūrus, kad gardžiai nesijuoktum... Žinoma, vyrai prunkšdami puolė kelti ir pastatyti kumelaitę, gi lenkpalaikis jaunikis nei nešypt, tik išdidžiai pasakė: "Za bistra psiakrev! (Arba: "To psiakrev! Za bistra!"). Kitas vėl po vaišių jau vėlu laiku oran ėjo, o naktis gan šviesi buvo. Jam duris bevarstant, kažkuris iš namiškių nugirdo jį pasakius: "A to ciemno, ani jednei gvezdečki ne vidac", Tą nugirdęs išėjo pažiūrėti, mano gal durų nesuranda. Ir kas gi: jaunikis, atsidaręs priemenėje stovėjusios senos, tuščios spintos duris, pro jas į aklą tamsą žiūrėdamas, naturalią atlieka. Ir vėl gardaus juoko...

(Bus daugiau)

GAL PRANCŪZŲ AKYS ATSIVERS?

Atrodo, kad Amerikos pastangos išvaduoti iš Irano amerikiečių įkaitus randa stiprausi pritarimo. Tiek Kanada, tiek Japonija ir Vokietija pilnai pritaria sankcijų pavartojimui prieš Iraną.

Prancūzija, kuri visuomet tarptautinėje politikoje vaidino laisvos mergičkos rolę, po paskutinio jos prezidento Valery Giscard d'Estaing posakio: "Jei laivas skęsta, mes turime būti su Amerika, nors jinai ir būtų daug mirtinų klaidų padarius", gal pradės ir praregėti. Dėl savo degoliško išdidumo, prancūzai visada Ameriką kritikuodavo ir mėgino glaustis prie rusiškos imperijos. Gal tos rūšies vynas jau pradės iš jų galvų išgaruoti, kai meška pradėjo stipriai mauroti.

J. Ž.

YOUR DOG NEEDS VITAMINS, TOO.
Sergeant's
the pet care people
©1979 Miller Morton Company, a subsidiary of A.H. Robins Co., Richmond, Virginia 23230.

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
ŠENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!
Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BiCOZENE®. Use only as directed. The medically proven creme for itching. BiCOZENE

DETROITO NAUJIENOS

DETROITO LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ SUKAKTUVINIS BANKETAS

Sukaktuvinis 30 metų banketas įvyko balandžio mėn. 19 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Nesant tuo laiku Detroite, gaila, neteko dalyvauti bankete. Kiek teko patirti iš dalyvavusių bankete, sukaktuvinis banketas gerai pavyko. Publikos atsilankė pakankamai. Gal netaip geras parinktas laikas, nes tuo laiku daug detroitiečių buvo išvykę į Čikagą pažiurėti operos.

Į sukaktuvinį banketą buvo pakviesta dainininkė solistė Vanda Stankienė ir Ažuolo Stelmoko orkestras, kurie linksmino publiką. Sukaktuvinio banketo metu vyko vaišės su kokteiliais. Banketą ruošė Lituanistinės mokyklos Tėvų Komitetas: Birutė Barauskienė, Rita Mitrienė, Rūta Ricci, Rudienė, Dalia Stonienė; talkina Dana Žebraitienė ir kiti talkininkai.

Sukaktuvinis banketas pavyko labai gerai. Sukaktuvinio 30 metų banketo proga išleido 4 lapų programą, kurią paruošė M. Abarius. Antrame programos puslapyje eilerastis-Žiburio daina, nesavoje žemėje mes gimėme. Suglaustai aprašyta mokyklos istorija.

Šeštadieninė mokykla Detroite įkurta 1949 m. lapkričio mėn. prie Šv. Antano lietuvių parapijos. Viename punktelyje taip parašyta: "1959-63 m. rytmetinė ir popietinė mokykla vadovaujama vieno vedėjo. L B netik globoja, bet ir išlaiko mokyklą". Čia jau nevisai tiksliai pasakyta. Teko ir man pabūti mokyklos tevų komitete ir labai svarbiame laikotarpyje. 1954 m., kada Lietuvių Mokytojų Draugija pairo, tada mokykla pradėjo rūpintis nėra. Tėvų Komitetas. Tuomet mokytojams, neturint automobilių, tekdavo mokytojus vežioti į mokyklą tėvų komitetui. Prisimenu vežiojau aš ir Antanas Januškevičius. Mokytojai už vaikų mokymą gaudavo honorarą. kaip kurie mokytojai dėl atlyginimo buvo nepatenkinti, todėl atlyginimą teko pertvarkyti. Nuo 1954 m. buvo nustatyta mokytojams mokėti už valandą 1.75 dol. Neteko patirti, kad 1959-63 m. L B mokyklą globotų bei išlaikytų. Šeštadieninę mokyklą visą laiką išlaikė mokinių tėvai, L B tik rėmė. Mokyklų vedėjų sąrašas nepilnas, nes trūksta Aušros Lituanistinės mok. prie Šv. Antano Parapijos vedėjo Antano Vaitėno. Toje, nedidelio mokinių skaičiaus mokykloje, A. Vaitėnas dirba jau daugel metų iš pasišventimo.

* * *

ATSIDAVĘS DARBUI ŠAULYS

Švyturio Jūrų šaulių kuopos stovyklos administratorius Stepas Lingys su žmona Emilija yra labai pamilę stovyklą "Pilėnus". Nors dar pavasarinės šilumos ir nėra, balandžio mėn. 13 d. abu su žmona jau buvo nuvykę į stovyklą ir, ją aptvarkę, atidarė. Dabar šauliai jau gali stovyklą lankyti ir džiaugtis grynu lauko oru.

St. ir E. Lungiai stovyklon nuvažiavo netuščiom, nuvežė du paaugusius beržus ir pasodino. Juos priežiūrėti pažadėjo Antanas Šiurkus. Reikia manyti, kad neužilgo įvyks ir oficialus stovyklos atidarymas.

Kaip jau daugeliui žinoma, už praeitais metai pastatė nauja salę Šiandien baigiamas statyti žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas, kuris iškilmingai bus atidarytas vidurvasarį.

Stovykloje yra nemažas prūdas, tinkamas maudytis. Beto, planuojama įrengti sportui aikštę. Atšilus orui laukiami svečiai.

* * *

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS DETROITE

Trisdešimtosios žaidynės įvyko balandžio mėn. 25, 26 ir 27 dienomis. Tam darbui buvo sudarytas specialus komitetas. Žaidynės prasidėjo su susipažinimo vakaru. Šeštadienį vakare buvo banketas. Sekmadienį, balandžio 27 d. įvyko finalinės žaidynės. Vėliau parašysiu daugiau.

Ant. Sukauskas

M. ŠILEIKIS — Zion City vasarnamiai

MŪSŲ SPAUDOJE

TURTAS BE TESTAMENTO TENKA ŠVETIMIESIEMS IR ADVOKATAMS

Iš spaudos tenka dažnai patirti, kad mirę net kai kurie veikėjai savo sukrautą turtą palieka nepaskirstę arba be testamento. Tokiems miesto administracija skiria tik kuklioms laidotuvėms, gi likusius namus bei taupmenas nusavina.

Draugo 95 nr. A. Juodvalkis ragina sudaryti testamentus ir tarp kita taip rašo:

"Lietuviai savo aukomis yra sukūrę lietuviškas parapijas, pastatę bažnyčias, vienuolynus, net ligonines, sukūrę fondus, laikraščiams leisti bendroves, labdaringas draugijas ir kt. Sudarant testamentus nereikėtų užmiršti iki šiol remtų savųjų organizacijų, vienuolynų, laikraščių leidyklų ir fondų. Dalį palikimo skirkime svarbioms lietuviškoms institucijoms.

Siaučiant nepažabotai infliacijai, pinigo vertė smarkiai krenta, o kainos kyla. Lietuviškų laikraščių ir knygų leidyklos dėl kainų ir patarnavimo brangumo pergyvena finansinius sunkumus. Lituanistinių mokyklų padėtis taip pat darosi kritiška: mokinių skaičius maža, o išlaikymo kaštai didėja. Reikia skubios ir didesnės pagalbos."

Paminėjęs Lietuvių Fondo svarbų įnašą lietuvių viklai, straipsnį taip užbaigia:

"Be testamento ir be įpėdinių likęs turtas atitenka vietinei administracijai ar Maskvos injurkolegijos įgaliotiniams — vietos advokatams. Okupuotoje Lietuvoje gyvenantys giminės geriausiu atveju tegauna vieną trečdalį palikimo nieko nevertais rubliais.

Rimtai pagalvokime ir nedelsdami surašykime savo valią — sudarykime testamentą. Savo sunku darbu ir sumanumu įgytą turtą palikime kam norime, bet tik nepalikime savo priešams.

Nesvarbu, kam savo turtą paliksite, bet svarbu, kad jis atitektų tiems, kuriems norime jį palikti. **Dar šiandieną sudarykime testamentą.**"

Sudarant testamentus, svarbu žinoti, kad teisininkas Pranas Šulas paruošė knygą "Kaip Sudaromi Testamentai". Knyga su teisine testamento forma gaunama Naujienose. Kainuoja $3. Pašto išlaidoms pridėti doleri.

K. Petrokaitis

TRUMPAI

★

— *Pr. Račiūnas, Lemont, Ill.*, atskiru laišku atsiuntė $20 su tokiu lydraščiu: "Siunčiava Naujienoms pagelbinę auką". Dėkui.

— *Dėkui* J. & B, *Kaveckams*, Columbus, Georgia, už ankstybą prenumeratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už auką kalendoriui.

— *Petras Plestys* iš Marquette Parko lankėsi Naujienose pratęsti prenumeratą. Dėkui už vizitą, naudingus pokalbius, ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už $5 auką kalendoriui. Taip pat dėkui jo žmonai Sofijai už specialią $20 auką Naujienoms, kad jų darbuotojus nevargintų finansiniai nedatekliai.

— *Leonara ir Zuzana Šimkutės* iš Mahanoy City, Pa., žaidžia krepšinį Marian mokyklos rinktinėje. Jos yra dvynukės. Zuzana 5,11 ūgio žaidžia puolėja ir laimėjo 2,045 taškus, o Leonara yra 5 pėdų 7 colių ūgio, žaidžia gynime ir laimėjo 1,406 taškus. Prie jų prisijungė jauniausioji sesutė Barbara. Ji žaidžia puolime ir yra 5 pėdų 11 colių ūgio

— *Daugeliui žinoma Anastazija Valančienė* gavo stiprų prie puolį. Yra Šv. Kryžiaus ligoninėje pusiau paraližuota. Ją globoja Dr. Meškauskas.

— *Robertas Rimkus* iš Marquette Parko yra St. Joseph aukšt. mokyklos garbės mokinių sąrašuose.

—*Kpt. Joseph T. Mildice*, naujasis 8 policijos distrikto komandierius, vadovavo akcijai apvalyti Marquette parką nuo girtaujančių jaunuolių bei kriminalinio elemento. Sulaikyti 63 asmenys. Jis yra lietuvių kilmės ir jau suėjo į kontaktą su Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacija.

— *Elenos Daugvietytės-Kudabienės* vadovaujamas Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" švenčia 30 m. sėkmingos veiklos sukaktį. Ta proga gegužės 4 d. 5 val. popiet Hamiltono Jaunimo centre ruošiamas koncertas-balius. Programoje dalyvaus sol. Slava Žemelytė, klarnetistas Aleksas Dudonis, grupės aktoriai, moterų sekstetas "Daina", pinianistai — Linda Marcinkutė ir Arūnas Juodelė. Grupės administratorius yra Kazys Mikšys.

— *Hamiltono lituanistinė* mokykla baigia mokslo metus gegužės 17 d. Mokyklos vedėjas yra K. Mileris.

— *Vladas Paliulionis* yra Panevėžiečių klubo pirmininkas, Pranė Masilionienė — vicepirm., Stefanija Kaulėnienė — sekr., Petras Peleckas — ižd., Janina Skama — parengimų vadovė, Vacys Rutkauskas — valdybos narys.

—*Viktoras Garbonkus išrinktas* Lemonto LB skyriaus pirmininku, Agnė Katiliškytė — sekr., Ričardas Burba — ižd., Rasa Šoliūnaitė — aplinkraščių sekr., Vytenis Milūnas, Laima Trinkūnienė, Algis Kazlauskas reikalų komisijon.

— *Toronto Lietuvių Filatelistų Draugija* išleido Olimpinių žaidynių Maskvoje boikoto ženklelius-lipinukus. Juose yra įrašas: "Boycott 1980 Olympics. Stop Soviet Aggression". Vienas lipinukų lapas — 9 ženklai — kainuoja $1. Rašyti: K. Kaminskas, 25 Norma Cress., Toronto, Ont. V. Canada, M6P 35G9.

— *Gegužės mėn. 24-25 d.* LKVS "RAMOVĖ" šaukia skyrių atstovų suvažiavimą Clevelande. Čia bus renkama Centro valdyba, Kontrolės komisija ir Garbės teismas.

Į *Centro valdybą pasiūlyti kandidatai:*

Jonas Citulis, Antanas Jonaitis, Vytautas Jokubaitis, Jurgis Malskis, Stasys Mačys, Vladas Knistautas, Julius Kazėnas Benjominas Paulionis, Edvardas Pronskus, Vytautas Stuogis, Viktoras Stankus ir Jonas Virbalis.

Į *Kontrolės komisiją:*

Vladas Čyvas, Kazys Gaižutis, Albinas Karsokas, Jonas Naujokas ir Jonas Skavičius.

— **Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti** ARVYDAS KIELA, 434-9655 (Pr.)

— **Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings.** Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 o 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

JUNGTINĖS EUROPOS TAUTOS DANIELIAUS PRANAŠYSTĖSE

"Dievas pakeičia laikus ir amžius. Jis griauna karalystes ir pastato. Jis duoda išmintingiems išminties ir žinojimo išmanantiems. Jis apreiškia kas gilu ir paslėpta, ir žino kas yra tamsybėse; ir šviesa yra su Juo." Dan 2:21, 22.

Šiandien išgirsite komentarus iš Šv. Raštų pranašysčių 8:45 val. vakare per "Gerąją Naujieną Lietuviams", radijo bangą 1490 AM per "Lietuvos Aidus"

Pareikalaukite knygelės "Mirtie, kur tavo geluonis". Prisiųsime dovanai.

Lithuanian Ministries
P. O. Box 321
Oak Lawn, Ill. 60454

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629

Juozo Šmotelio
Knygos kaina — 5 doleriai.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5½% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President — Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
V. VALANTINAS

REAL ESTATE.

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road — Chicago, Ill. — Tel. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• 4 BUTŲ mūrinis Lemonte.
• 2 BUTŲ mūrinis, gerai užlaikytas, Marquette Parko rajone.
• RESTORANAS su namu ir visais įrengimais Marquette Parke.
ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878, 839-1784 arba 839-5568.

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.
We'll help you make the right move.
JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užeiti į mūsų įstaigą.
Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.
Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimui.
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600
independently owned and operated

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Staliaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill. 60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
VALDEMARAS BYLAITIS
ir VINCAS BRIZGYS
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DENTURE WEARERS
A major advancement
CUSHION GRIP®
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS DARBININKAS
švalyti ir aptvarkyti beismantą. Galiu duoti maistą, kambarį ir užmokėt už darbą. Tel. 471-0798

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

HOUSEHOLD HELP
Own room, own TV. Nice house. Lite housework. Free medical, free dental. $50 per week + food for English speaking girl under 25.
Call 788-3132 after 5 P.M.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COOK AND ASSISTANT COOK
Needed for Camp Sokol, New Buffalo, Michigan, on Shores of Lake Michigan.
Salary plus room & board.
Season June 23rd thru Sept. 1, 1980.
Call JOHN CERVENKA
(312) 964-0229

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruoštą, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gauna- 1739 South Halsted St., Chicago Naujienų administracijoje, Chicago, ILL. 60608. Kaina $3.00.